
Anotace

Agnès Gayraud: Dialectique de la pop

Paris, Éditions La Découverte 2020 (2018). 522 s.

Populární hudba a dialektika? Ano, protože ve svém výsledku hudebního zážitku představuje dialektické propojení pradávné lidské dispozice ke zpěvu a novodobého průmyslového záznamu hudby. Ten započal s šířením fonografických záznamů a pokračoval přes gramofonové desky, magnetofonové pásky a další záznamová zařízení až k současným digitálním médiím, po nichž budou nepochybně následovat i nějaké další budoucí záznamové formy. Autorka sleduje vývoj tohoto propojení velice důkladně a zasvěceně, materiál, který k tomuto tématu shromáždila, je skutečně natolik bohatý, že se v něm ten, kdo sám není příznivcem a vyznavačem populární hudby, nadobro ztrácí v záplavě faktů.

Knihu lze nepochybně doporučit každému, kdo se profesionálně o tento typ hudby zajímá a studuje ji právě v její moderní a současné podobě. Ovšem důvod, proč se o této pozoruhodně dokumentované a fenoménu popu skutečně zasvěcené knize zmiňovat, byt' jen stručnou poznámkou, ve *Filosofickém časopise* tkví v *dialektice*. To, že je tento pojem obsažen již v názvu knihy, není rozhodně nikterak náhodné. Autorka totiž zajímá jako filosofku, jíž primárně je, především analýza dialektického vztahu mezi populární hudbou a jejím již výše zmíněným zachycením a reprodukováním prostřednictvím moderní industriální techniky. Bez ní by totiž, dle autorky, moderní a soudobý pop ve své stávající podobě nebyl vůbec možný. A je záhodno zmínit i podstatný fakt, že v této souvislosti se autorka zajímá rovněž o otázku estetiky populární hudby a také o přínos tvůrčí originality jejích představitelů.

Autorka se přitom zdánlivě paradoxně obrací zejména k filosofii Theodora W. Adorna. Celá její kniha totiž představuje rozsáhlou kritickou, nikoli však apriorně odmítavou polemiku s Adornovým záporným stanoviskem vůči moderní populární hudbě. Autorka velice obratně využívá své důkladné znalosti Adornovy filosofie a kritiky umění, aby obhájila nárok popu na svébytnou estetickou hodnotu. Adorno a Walter Benjamin, k jehož pracím autorka rovněž poměrně často odkazuje, oba tito představitelé starší Frankfurtské školy, by asi jen stěží vyslovili souhlas s tvrzeními a závěry publikace, již Agnès Gayraudová věnovala *dialektice popu*, patrně by je však zaujala a snad i překvapila zasvěcená znalost, jakou vydává tato kniha o jejich vlastní filosofii.

Petr Horák

Fakulta filozofická Univerzity Pardubice
phorak88@gmail.com